

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๓๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง หรือเกี่ยวกับการสอบสวนนายกเทศมนตรีเมืองรังสิตมีพฤติการณ์มิชอบในการประมุขงานของเทศบาลเมืองรังสิต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลับ ค่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๕๘๗ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลับ ค่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๐๖๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖/๒๕๕๒

ตามที่จังหวัดปทุมธานีได้ขอหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการสอบสวนนายเดชา กลิ่นกุสม นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต ในเรื่องที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมูลความผิดว่ามีพฤติการณ์มิชอบในการประมุขงานของเทศบาลเมืองรังสิต และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาแล้ว จะแจ้งผลให้ทราบต่อไป นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นในเรื่องดังกล่าวสรุปได้ ดังนี้

๑. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบพบหมายเลขโทรศัพท์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปทุมการโยธา ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีสระเพาเวอร์ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ตระกูลการโยธา ใช้ในการติดต่อดำเนินงาน เป็นหมายเลขโทรศัพท์เดียวกันกับที่ปรากฏในนามบัตรของนายเดชา กลิ่นกุสม นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต ซึ่งเป็นหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถใช้ติดต่อกับนายเดชา กลิ่นกุสม ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังพบว่าพี่ชายและพี่สาวของภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับนายเดชา กลิ่นกุสม

ลับ

/ ซึ่งเป็นหุ้น...

ซึ่งเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนทั้งสามแห่งนั้น ได้พักอาศัยอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากข้อเท็จจริงดังกล่าวสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นว่า การอ้างอิงหมายเลขโทรศัพท์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดทั้งสามแห่งไม่ใช่กรณีปกติทางการค้าและที่ชายและที่สาวกริยาของนายเคชา กลิ่นกุสม ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนดังกล่าวจริง

๒. ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้รับตรวจหรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจแล้ว ผู้รับตรวจ หรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือตามระเบียบแบบแผนที่ราชการหรือที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แต่ไม่ได้กำหนดให้ผู้รับตรวจ หรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ ต้องนำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ในการดำเนินการ ประกอบกับข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ แต่เนื่องจากนายกเทศมนตรีมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามความหมายของนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามระเบียบดังกล่าว ดังนั้น กระบวนการสอบสวนนายกเทศมนตรีตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้ดำเนินการ ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ นอกจากนี้ เมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีใช้ในการดำเนินการสอบสวนตามกรณีที่ทำหรือแล้ว เห็นว่า ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องนำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ในการดำเนินการสอบสวน ด้วยเหตุนี้การสอบสวนและวินิจฉัยกรณีนายเคชา กลิ่นกุสม นายกเทศมนตรีเมืองรังสิตของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ตามมาตรา ๔๘ วรรค ๑) มาตรา ๔๘ วรรค ๒) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๔ ในกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้ดำเนินการ ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่ต้องนำข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้ดำเนินการไปแล้ว จึงเป็นการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

ลับ

อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น แม้กฎหมายหรือระเบียบจะไม่ได้บังคับว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องใช้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ แต่ถ้าข้อเท็จจริงที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมีอยู่จริง การที่คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดละเลยข้อเท็จจริงนั้น ก็อาจเข้าข่ายการละเลยการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบอันเป็นความผิดทางอาญาหรือเป็นการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดอันอาจเป็นความผิดทางวินัย ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอาจแจ้งสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยเทียบเคียงตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๔-๕

โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

ลับ

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

เรื่องเสร็จที่ ๓๖/๒๕๕๒

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การใช้อำนาจสอบสวนและวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ในกรณีที่นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต มีพฤติการณ์มิชอบ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้ดำเนินการ ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือ ลับ ส่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนนายเดชา กลิ่นกุสมุ นายเทศมนตรีเมืองรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบสืบสวนและชี้มูลความผิดว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติการณ์มิชอบในการประมุขงานของเทศบาลเมืองรังสิต โดยมีข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จังหวัดปทุมธานีได้มีคำสั่งที่ ๓๒๖๘/๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ทำหนังสือร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรีว่านายเดชา นายเทศมนตรีเมืองรังสิต มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตกรณีใช้ชื่อญาติพี่น้องจัดตั้งห้างหุ้นส่วนเข้าประมุขงานของเทศบาล จัดซื้อที่ดินตบอดก่อนหมดวาระเพียง ๓ วัน และการจัดซื้อจัดจ้างก่อสร้างศาลาที่พักผู้โดยสารจำนวน ๑๖ หลัง ของเทศบาลเมืองรังสิตมีราคาสูงกว่าปกติ สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ว่า นายเดชา ไม่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตตามที่มีการร้องเรียน ซึ่งจังหวัดปทุมธานีพิจารณาแล้วมีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจึงได้รายงานไปยังกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาให้ยุติเรื่องดังกล่าว

ต่อมาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือ ส่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๐๔/๒๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๙ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี แจ้งว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยสำนักงานกฎหมายได้ตรวจสอบสืบสวนพบพฤติการณ์ของนายเดชา นายเทศมนตรีเมืองรังสิต น่าเชื่อว่าเป็นผู้มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใดเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น ให้จังหวัดปทุมธานีดำเนินคดีและดำเนินการสอบสวนตามอำนาจหน้าที่แก่นายเดชา ซึ่งจังหวัดปทุมธานีได้รายงานให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบ ว่า จังหวัดปทุมธานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีนี้

ส่งพร้อมหนังสือ ลับ ส่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๕๘ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบ สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ว่านายเดชาฯ ไม่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตและกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาให้ยุติเรื่องดังกล่าวแล้ว แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่าข้อเท็จจริงของเรื่องจังหวัดปทุมธานีใช้ในการดำเนินการไม่สามารถนำมาใช้กับกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตและได้ข้อมูลความผิดตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จังหวัดปทุมธานีจะต้องดำเนินการทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลความผิดอีกตามข้อ ๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเร่งรัด ติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ จังหวัดปทุมธานีจึงได้ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานเทศบาลที่เกี่ยวข้องโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงดำเนินการสอบสวนและพิจารณาเรื่องดังกล่าว สรุปผลการพิจารณาได้ว่า พนักงานเทศบาลเมืองรังสิตที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาหรือคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในกรณีที่นายเดชาฯ นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต อาศัยตำแหน่งแสวงหาประโยชน์ให้กับพวกพ้องและเครือญาติ จึงมีมติให้ยุติเรื่อง ส่วนการดำเนินการกับนายเดชาฯ นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต จังหวัดปทุมธานี ได้มีคำสั่ง ที่ ๗๘๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสรุปผลการพิจารณาได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของนายเดชาฯ ขณะดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลประชาธิปัตย์และเทศบาลเมืองรังสิต ไม่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเอื้อประโยชน์แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทอื่นใดในการที่จะเข้าทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างกับเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์และเทศบาลเมืองรังสิต ฉะนั้น การที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบ และมีข้อสงสัยดังกล่าวจึงไม่เป็นเหตุผลเพียงพออันน่าเชื่อได้ว่านายเดชาฯ นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต มีพฤติการณ์เป็นผู้มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใดเข้าไปมีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า จังหวัดปทุมธานีไม่น่าข้อเท็จจริงที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและข้อมูลเป็นข้อมูลในการดำเนินการ แต่กลับหาข้อเท็จจริงใหม่อันเป็นการโต้แย้งหรือไม่ดำเนินการตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชี้มูล ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเร่งรัด ติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นเหตุให้การสอบสวนของจังหวัดปทุมธานีมีข้อเท็จจริงที่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบ และแจ้งให้ดำเนินการ จึงขอให้จังหวัดปทุมธานีใช้ข้อเท็จจริงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบภายใน ๓๐ วัน หากละเลยไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดจะมี

ความผิดทางวินัยตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และจะแจ้งให้ผู้ควบคุมกำกับดำเนินการ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอหารือว่า การสอบสวนและวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๔๘ ปัญจศ ประกอบกับมาตรา ๔๘ จตุศ (๓) และการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ในเรื่องที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ชี้มูลความผิดไว้ จะต้องนำข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเร่งรัด ติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้ในการสอบสวนและวินิจฉัยสั่งการหรือไม่ และหากไม่นำข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยหรือสอบสวน และผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ จะเป็นการปฏิบัติที่ขัดหรือมิชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัด ติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบพบหมายเลขโทรศัพท์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปทุมการโยธา ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีสระเพาเวอร์ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ตระกูลการโยธา ใช้ในการติดต่อดำเนินงาน เป็นหมายเลขโทรศัพท์เดียวกันกับที่ปรากฏในนามบัตรของนายเดชา นายเทศมนตรีเมืองรังสิต ซึ่งเป็นหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถใช้ติดต่อกับนายเดชา ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ยังพบว่าพี่ชายและพี่สาวของภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับนายเดชา ซึ่งเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนทั้งสามแห่งนั้น ได้พักอาศัยอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นว่า การอ้างอิงหมายเลขโทรศัพท์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดทั้งสามแห่งไม่ใช่กรณีปกติทางการค้า และพี่ชายและพี่สาวภริยาของนายเดชา ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนดังกล่าวจริง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้ว

มีความเห็นว่า มาตรา ๔๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้รับตรวจ หรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจแล้ว ผู้รับตรวจ หรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือตามระเบียบแบบแผนที่ราชการหรือที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แต่ไม่ได้กำหนดให้ผู้รับตรวจ หรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ ต้องนำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบ มาใช้ในการดำเนินการ ประกอบกับข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเร่งรัดติดตาม เกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”^๒ ให้ความหมายว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ แต่เนื่องจากนายกเทศมนตรีมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามความหมายของนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามระเบียบดังกล่าว ดังนั้น กระบวนการสอบสวนนายกเทศมนตรีตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินฯ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับ

^๑มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของราชการ ให้คณะกรรมการแจ้งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี และให้คณะกรรมการแจ้งผลการตรวจสอบดังกล่าวให้ผู้รับตรวจ หรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามกฎหมายหรือตามระเบียบแบบแผนที่ราชการหรือที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้วย

การดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนนำรายงานการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมาใช้เป็นหลักในการสอบสวนด้วย

เมื่อพนักงานสอบสวน ผู้รับตรวจ กระทรวงเจ้าสังกัด ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจตามวรรคหนึ่ง ดำเนินการไปประการใดแล้วให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในทุกเก้าสิบวัน

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน ผู้รับตรวจ กระทรวงเจ้าสังกัด ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับหรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี

^๒ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

๑) ข

๑) ข

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเร่งรัด ติดตาม เกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตฯ นอกจากนี้ เมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีใช้ในการดำเนินการสอบสวนตามกรณีที่หารือแล้ว เห็นว่าไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องนำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ในการดำเนินการสอบสวน ด้วยเหตุนี้ การสอบสวนและวินิจฉัยกรณีนายเดชาฯ นายกเทศมนตรีเมืองรังสิตของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๓)^๓ มาตรา ๔๘ จตุทศ (๓)^๔ และมาตรา ๗๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ในกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินฯ จึงไม่ต้องนำข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีที่ได้ดำเนินการไปแล้ว จึงเป็นการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น แม้กฎหมายหรือระเบียบจะไม่ได้บังคับว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องใช้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมาใช้ แต่ถ้าข้อเท็จจริงที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบมีอยู่จริง การที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ว่าราชการจังหวัดละเลยข้อเท็จจริงนั้น ก็อาจเข้าข่ายการละเลยการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบอันเป็นความผิดทางอาญาหรือเป็นการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดอันอาจเป็นความผิดทางวินัย ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอาจแจ้งสำนักงาน ป.ป.ช.

^๓มาตรา ๔๘ ปัญจทศ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑.ลา ๑.ลา

(๕) ๕) การฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ

๑.ลา ๑.ลา

^๔มาตรา ๔๘ จตุทศ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑.ลา ๑.ลา

(๓) (๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ

๑.ลา ๑.ลา

^๕มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยเทียบเคียงตามมาตรา ๖๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินฯ

(คุณพรทิพย์ จਾਲะ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๒

^๖มาตรา ๖๓ ผู้รับตรวจหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมกำกับหรือรับผิดชอบของหน่วยรับ
ตรวจผู้ใด ละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย